

Colloquium van 30/11/2011

Seksueel misbruik in de sport.

Conclusies en samenvatting

Volgens Karine Lalieux, voorzitter van de parlementaire commissie voor de behandeling van seksueel misbruik is dit colloquium één van de allereerste initiatieven die een sector neemt in navolging van de aanbevelingen van de parlementaire commissie.

De verschillende sprekers op het colloquium opteren er resoluut voor om voorrang te verlenen aan preventie en opleiding om zo elke vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sport te voorkomen. Zij beseffen dat er gewerkt moet worden aan de kwaliteit van de opvang van slachtoffers en dat er initiatieven moeten worden genomen die dat mogelijk maken.

In dat verband vloeiden er een aantal aanbevelingen voort uit de debatten die tijdens het colloquium plaatsvonden.

1. Er wordt geopteerd om in elke Gemeenschap een centraal en beleidsdomeinoverschrijdend meldpunt voor alle gevallen van geweld en seksueel misbruik op te richten. Belangrijk hierbij is de afstemming op andere bestaande meldpunten terzake, zoals Child Focus.
2. Het invoeren van een verplicht bewijs van goed zedelijk gedrag - model 2 - is in de sportsector, waar bijna 200.000 vrijwilligers werkzaam zijn, niet evident. Volgens sommigen zou het ondertekenen van een ethisch handvest door elke trainer of lid van een sportclub die in aanraking komt met minderjarigen een eerste stap in de goede richting kunnen zijn. Voor de professionele sector zou een verplicht aan te leveren bewijs van goed zedelijk gedrag op korte termijn wel overwogen kunnen worden.
3. Het zou nuttig zijn om alle sportfederaties en sectoren die in aanraking komen met minderjarigen te vragen een algemeen handvest te onderschrijven zoals het raamwerk dat Child Focus samen met Sensoa momenteel voorbereidt (zoals in een recente resolutie van het Vlaams Parlement werd benadrukt). We merken op dat een groot deel van de sportwereld reeds de Panathlon-verklaring onderschrijft. Daarin wordt de nadruk gelegd op de educatieve rol van de sport en wordt het engagement aangegaan om misbruik in de sport tegen te gaan.
4. Vorming van trainers en andere actoren binnen de sport om beter te leren omgaan met situaties van geweld en misbruik is belangrijk met het oog op preventie, detectie, melding en opvolging van eventuele slachtoffers.
5. Het aanstellen en opleiden van vertrouwenscontactpersonen in de sportfederaties en de sportclubs is van kapitaal belang. Het is daarbij de vraag of het clubniveau niet te lokaal en te kleinschalig is en of we vertrouwensmensen niet beter in een ruimere context zouden plaatsen, voor zover ze gemakkelijk te benaderen blijven.

6. Het verdient aanbeveling een leidraad met 'good practices' uit te werken, met aandacht voor preventie en communicatie, passend in de context van een (fysiek en psychisch) integriteitsmanagement van sporters van alle leeftijden, zoals aanbevolen door Professor Yves Vanden Auweele.
7. Bewustmakingscampagnes gericht aan ouders en clubverantwoordelijken met betrekking tot de opdracht van begeleiders en trainers zouden nuttig zijn.
8. In de Scandinavische landen nemen jongeren actief deel aan het beleid van clubs en federaties. Op die manier kunnen zij onder meer voorkomen dat bepaalde misbruiken verzwegen worden. Is een dergelijke inspraak mogelijk in België, en onder welke voorwaarden?

Zoals meerdere deelnemers aanhaalden, zijn er in naburige landen als Nederland en Groot-Brittannië belangrijke initiatieven genomen ten aanzien van seksueel misbruik in de sport. Zij werden opgesteld met kennis van zaken en beogen een allesomvattende aanpak die de integriteit vrijwaart van de jongeren die ons worden toevertrouwd.

Wij moeten, in overleg met de gezagsdragers van de Gemeenschappen, de federaties en de liga's, ons ten volle inzetten om een betere rol te kunnen spelen op het vlak van opleiding en preventie zonder natuurlijk de opvang van slachtoffers uit het oog te verliezen.

Thierry Zintz,

30 november 2011.